

یادداشت

یدالله جوانی | معاون سیاسی سپاه پاسداران

سپاه؛ مولود انقلاب، حافظ جمهوریت

امروز روزی بسیار مبارک است؛ چراکه در چنین روزی در سال ۱۳۵۸، با فرمان حضرت امام (ره) رهبر کبیر انقلاب اسلامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تأسیس شد. به عبارتی می‌توان گفت عمر بابرکت سپاه پاسداران به اندازه عمر انقلاب اسلامی و عمر جمهوری اسلامی ایران است. سپاه پاسداران، با توجه به‌عنوان خود، فلسفه وجودی مشخصی دارد و یک نهاد انقلابی است که از همان روزهای نخستین انقلاب، برای پاسداری و نگهدانی از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن - که بزرگ‌ترین انقلاب مردمی در عصر حاضر است - تشکیل شد.

تجربه ۴۶ سال گذشته نشان می‌دهد که اقدام حضرت امام(ره) در تأسیس سپاه، کاری بسیار اساسی، مبنایی و مبتنی بر تجربه بود. حضرت امام(ره) آگاه بودند که انقلاب اسلامی ایران، به‌دلیل برخورداری از آرمان‌ها و اهداف والای خود برای پیشرفت، استقلال، عزت ملت ایران و نیز‌اعلای جهان اسلام و تمدن‌سازی در مقیاس جهانی، دشمنان سرسختی دارد و طواغیت جهان، شیاطین و قدرت‌های زورگو و قلدر اجازه نمی‌دهند این انقلاب در آرامش بماند. بنابراین امام‌خمینی(ره)، براساس یک تجربه تاریخی، بر این باور بودند که باید نهادی مردمی و مکتبی تأسیس شود که با تمام توان از انقلاب اسلامی پاسداری کند. این موضوع به‌گونه‌ای رقم خورد که در همان سال‌های ابتدایی انقلاب، نظام جمهوری اسلامی موردتهاجم،توطئه‌ها،فتنه‌ها،توروها، بمب‌گذاری‌ها،بی‌ثبات‌سازی‌ها،غانله‌های تجزیه‌طلبی و سپس جنگ قرار گرفت و مشخص شد استکیار جهانی عزم خود را بر نابودی انقلاب اسلامی و شکست جمهوری اسلامی جزم کرده است،سپاه به‌گونه‌ای عمل کرد که همان زمان، حضرت امام(ره) فرمودند:«اگر سپاه نبود، کشور هم نبود». بدون تردید نهادی که حضرت امام(ره) بنیان نهادند و در سال ۵۸ تأسیس کردند، یکی از عوامل مهم و اصلی ماندگاری انقلاب اسلامی است. سپاه، بازوی توانمند ولایت و درواقع نیرویی کاملاً مردمی است، در دوران دفاع‌مقدس شاهد بودیم که مسئولیت راهبری،آموزش،سازماندهی و به‌کارگیری نیروهای مردمی و بسیج با سپاه پاسداران بود. به‌عبارتی می‌توان گفت سپاه و بسیج، دو مجموعه به‌هم پیوسته هستند و سپاه، مجموعه‌ای است که به‌دلیل جایگاه قانونی خود، از نیروهای مردمی برای پیشبرد و دفاع

از انقلاب و عبور کشور از صحنه‌های خطرناک بهره می‌گیرد. امروز نیز دشمنان ما به‌خوبی دریافته‌اند که از عوامل اصلی تولید قدرت، پاسداری از انقلاب اسلامی، پاسداری از جمهوری اسلامی و عبور دادن کشور از موانع و رفع خطرها، سپاه‌پاسداران است. سپاه پاسداران به تعبیر مقام معظم رهبری، ستون مستحکم خیمه انقلاب است که همواره باید استوار و تکیه‌گاه دیگر ستون‌ها برای عبور از چالش‌ها و موانع اساسی باشد. فرمانده معظم کل قوا، که بر همه مسائل اشراف دارند، بارها از کارنامه درخشان سپاه و اسناد معتبر افتخارات این نهاد انقلابی و شهدای آن یاد کرده‌اند. تا قبل از جنگ، تعداد اعضای سپاه کمتر از ۴۰هزار نفر بود اما با پایان یافتن جنگ، تعداد شهدای سپاه قریب به ۴۰هزار نفر شد، یعنی بیش از کل اعضای سپاه قبل از جنگ به شهادت رسیدند. شخصیت‌های برجسته، ماندگار و چهره‌های یادگار در تاریخ انقلاب، پیشکسوتانی هستند که در رأس آنها امروز می‌توان از سردار دل‌ها یاد کرد؛ سیدالشهدای جبهه مقاومت، شهید حاج‌قاسم سلیمانی، که حقیقتاً پاسدار تراز انقلاب اسلامی بود. امروز سپاه پاسداران در حوزه‌های مختلفی که مورد نیاز انقلاب است حضور پیدا می‌کند؛ بنابراین صرفاً یک نهاد نظامی نیست و ساختاری مشابه ارتش ندارد. برخی می‌گویند در ایران چرا باید دو ارتش و دو مجموعه نظامی وجود داشته باشد. در پاسخ این پرسش باید گفت که سپاه علاوه بر بعد نظامی، یک نهاد انقلابی است و معنای نهاد انقلابی این است که چون فلسفه وجودی‌اش پاسداری از انقلاب اسلامی است، در هر صحنه‌ای که نیاز به پاسداری از انقلاب اسلامی باشد ورود و به سایر مجموعه‌ها کمک می‌کند. سپاه براساس نیاز، به عرصه‌های مختلف ورود می‌کند، چراکه دشمنان ما نشان داده‌اند هدف‌شان نابودی انقلاب، شکست و براندازی جمهوری اسلامی است. بنابراین سپاه پاسدارانی که فلسفه وجودی‌اش پاسداری از انقلاب اسلامی است باید در هر صحنه‌ای که دشمن توطئه یا نقشه‌ای طراحی می‌کند، بتواند حضور داشته باشد و اقدامات مقابله‌ای را در دستور کار قرار دهد. بنابراین اقدامات و مأموریت‌های سپاه براساس رسالت پاسداری از انقلاب، می‌تواند بسیار متفاوت باشد؛ از مأموریت‌های فرهنگی، امنیتی، اقتصادی و سیاسی تا سایر

حوزه‌ها که کارنامه سپاه در

این سال‌ها به‌خوبی آن را

اثبات می‌کند.

متن کامل را در

جام جم آنلاین بخوانید

خبر

سردار سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در پیامی فرارسیدن سالروز تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را به فرمانده‌کل سپاه تبریک گفت. سردار سرلشکر محمد باقری در پیام خود ضمن اشاره به تصویب دوم اردیبهشت به‌عنوان «سالروز تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» از سوی شورای عالی انقلاب، این روز را به سرلشکر سلامی و

ایرانیان سپاه را پناهاگاه مستحکم خود می‌دانند

در شرایطی که ایران در حال انجام مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا است، همزمان گسترش روابط خود با کشورهای شرقی، به‌ویژه روسیه و چین، در کریدورهای سیاسی کشورمان مورد توجه جدی قرار دارد. این مسأله در عمل نشان می‌دهد گفت‌وگوهای تهران و واشنگتن تنها یکی از موضوعاتی است که دستگاه دیپلماسی کشورمان پیگیری می‌کند.

ایران با حفظ توازن در سیاست خارجی خود، منافع ملی خود را در جهان آشوبناک کنونی پیگیری می‌کند. این رویکرد نشان‌دهنده یک دیپلماسی فعال و پیچیده است که ایران با هدف حفظ استقلال و ارتقای جایگاه بین‌المللی خود به آن مبادرت می‌ورزد.

کام دیگر برای تقویت روابط با شرق

درحالی‌که روز آینده مذاکرات فنی بین ایران و آمریکا در مسقط انجام خواهد شد تا زمینه برای مذاکرات دور سوم ایران و آمریکا به‌طور غیرمستقیم در شنبه آینده فراهم شود، دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا با ابراز رضایت از روند گفت‌وگوها اظهار کرد، برای قدم‌های بعدی نیاز به زمان است. صحبت ساکن اتاق بیضی شکل کاخ سفید در خصوص نیاز مذاکرات به زمان در شرایطی است که او همواره برای رسیدن به یک توافق، عجول به نظر می‌رسید.

همزمان با تحولات اخیر؛ سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران عازم چین شده تا با مقامات این کشور رایزنی و دیدار داشته باشد. رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان در سفر به چین، قصد دارد روابط سیاسی و اقتصادی تهران و پکن را بیش از پیش تقویت کند. این سفر که امروز، دوم اردیبهشت ۱۴۰۴، انجام می‌شود، در شرایط خاصی صورت می‌گیرد. چین به‌عنوان یکی از امضاکندگان برجام و یکی از قدرت‌های بزرگ اقتصادی و سیاسی جهان، نقش حیاتی در حفظ یا حتی شکل‌دهی به یک توافق جدید هسته‌ای با ایران

فرماندهان، مسئولان، مدیران و کارکنان تبریک گفت و افزود؛ با وجود تلاش فراوان دشمنان نظام اسلامی در استفاده از راهبرد شیطانی فریب و تخریب چهره درخشان سپاه در افکار عمومی، چرایی عصبانیت و حملات ناجوانمردانه و دروغ‌پردازی‌های رسانه‌ای امپراتوری تبلیغاتی سلطه و صهیونیسم علیه سپاه محبوب، آشکار شده است. سرلشکر محمد باقری با

ایران و روسیه؛ از توافق سیاسی تا چهارچوب حقوقی بلندمدت

همزمان با دور تند تحولات، روز گذشته ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، قانون بی‌فشارهای بین‌المللی از حمایت پکن بهره‌مند شود. در این زمینه تهران و پکن با معاهده جامع همکاری‌های ۲۵ساله بین دو کشور، زیرساخت حقوقی و سیاسی خود را از سال‌ها قبل برای توسعه و تعمیق روابط به‌دست آورده‌اند. در طول دوران فشارهای غیرقانونی و یک‌جانبه آمریکا نیز چین با خرید نفت ایران و همکاری‌های سیاسی دیگر، همواره روابطی مبتنی بر حسن‌نیت را نشان داده است. در دورۀ گذار روابط بین‌الملل که نظم جهان به سمت جهان پساربعی حرکت می‌کند توسعه روابط با قدرت‌های جدید نه یک تاکتیک که اهرجری بلندمدت است و تابع تحولات زودگذر نیست.

تاکید بر درک عمیق مردم ایران از دوران پرتلاطم فعلی، افزوده است؛ ایران و ایرانی فرزندان غیور و غیرتمند خود در نیروهای مسلح کشور به‌ویژه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را حصار و پناهاگاه مستحکم خود می‌دانند که با تولید قدرت و آمادگی‌های همه‌جانبه بازدارنده، توانسته‌اند با استعانت از خداوند منان، امنیت، آرامش و عزت میهن اسلامی را تضمین کنند.

توسط وزیر دفاع این کشور به رهبر معظم انقلاب انتقال داده شد. این پیام در شرایطی ارسال شده که روابط ایران و کشورهای منطقه نیز وارد فصلی جدید از همکاری‌ها شده است. ایران توانسته در چهارچوب دیپلماسی همسایگی خود توسعه روابط با همسایگان را رقم بزند؛ به‌گونه‌ای که برخلاف مذاکرات برجامی در دهه ۹۰، کشورهای عربی منطقه این بار از دستیابی بین ایران و آمریکا به یک توافق استقبال می‌کنند.

پیام استراتژیک ایران به غرب

حسن همجواری با همسایگان، توسعه روابط با شرق و پیگیری خنثی‌سازی تحریم‌ها توسط ایران در کنار قدرت دفاعی و همچنین صنعت غنی‌سازی پیشرفته کشورمان باعث شده تا تهران در مذاکرات کنونی با آمریکا دست بالایی را داشته باشد و دیپلمات‌های کشورمان به‌خوبی بتوانند از منافع ملی ایران‌بان حراست کنند. یکی از مهم‌ترین پیام‌های نهای‌شدن معاهده ایران و روسیه و سفر وزیر امور خارجه کشورمان به پکن، تقویت جایگاه ایران در مقابل فشارهای غربی است. با نهای‌شدن معاهده، ایران اکنون جایگاه و وزن بالاتری در تعاملات دیپلماتیک خود با جهان خواهد داشت. همکاری‌های اقتصادی و نظامی با روسیه، علاوه بر تأمین منافع ملی ایران، به‌ویژه در زمینه انرژی و امنیت منطقه‌ای، به کشورمان توانایی می‌دهد تا در مذاکرات هسته‌ای جایگاه بهتری داشته باشد. توسعه روابط ایران با کشورهای همسایه و جهان همچنین باعث می‌شود تا ایران در برابر کشورهای غربی پیام روشنی ارسال کند که تهران برای مقابله با فشارهای آنان تنها به غرب وابسته نیست و در صورت عدم موفقیت در مذاکرات هسته‌ای با کشورهای غربی، گزینه‌های استراتژیک دیگری در اختیار دارد. از این‌رو، ایران تلاش دارد با تقویت روابط با کشورهای مختلف، موقعیت خود را در برابر فشارهای بین‌المللی تقویت کرده و به‌ویژه در زمینه مذاکرات هسته‌ای، اهرم‌های مؤثری را در دست داشته باشد.

گزارش

«جام جم» از چرایی حمایت کشورهای عربی از مذاکرات ایران و آمریکا گزارش می‌دهد

راز همراهی همسایگان

توافق احتمالی ایران و آمریکا، برخلاف واکنش‌ها به برجام به عوامل متعددی برمی‌گردد که در شرایط منطقه‌ای، سیاسی و اقتصادی ریشه دارد. کشورهای عربی، به‌ویژه اعضای شورای همکاری خلیج‌فارس مانند عربستان سعودی، امارات و کویت در سال‌های اخیر به‌سمت کاهش تنش با ایران حرکت کرده‌اند. به‌عنوان مثال توافق ایران و عربستان در سال ۱۴۰۲ با میانجیگری چین، روابط دیپلماتیک دو کشور را احیا کرد. کشورهای عربی آگاه هستند که شکست مذاکرات می‌تواند به تشدید تنش‌ها منجر شود. به‌گفته برخی تحلیلگران، کشورهای عربی معتقدند هرگونه تنش نظامی می‌تواند منافع این کشورهای نفتی را نیز به خطر بیندازد. برخلاف مذاکرات برجام که برخی کشورهای عربی احساس می‌کردند از روند آن کنار گذاشته شده‌اند، در مذاکرات کنونی (مانند مذاکرات عمان و رم) این کشورها با مدیریت صحیح صورت گرفته در جریان روند گفت‌وگوها قرار گرفته‌اند. این رویه در ادامه مسیر دیپلماسی همسایگی است که در دولت سیزدهم در ارتباط با دولت‌های منطقه پیگیری شد.

علاوه بر این کشورهای عربی مانند عربستان در سال‌های اخیر دیپلماسی فعال‌تری را پیش گرفته‌اند و به‌جای تقابل، دنبال گفت‌وگو و حل و فصل سیاسی اختلافات هستند؛ چون به‌خوبی آگاه شده‌اند که هزینه تنش با ایران بسیار بالا خواهد بود و در نهایت نیز منافع چندانی برای آنها نخواهد داشت. بیانیه شورای همکاری خلیج‌فارس در حمایت از مذاکرات ایران و آمریکا نشان‌دهنده این تغییر رویکرد است که بربنای اصول حسن همجواری و احترام به حاکمیت ملی کشورها استوار است.

معجزه دیپلماسی همسایگی

استقبال کشورهای عربی از مذاکرات و

روابط چندجانبه و کاهش تنش‌های منطقه‌ای دارد. پس از گام نخست این کشور در انتقال پیام به تهران، در گام بعدی عمان با درپیش گرفتن رویکرد تاریخی میانجیگرانه خود و به‌عنوان میزبان مذاکرات، نقش مهمی در تسهیل ارتباطات و مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در دور اول ایفاکرد. پیش‌تر نیز این کشور به‌عنوان پل ارتباطی دیپلماتیک بین تهران-واشنگتن به پیشبرد گفت‌وگوها بین دو کشور کمک کرده بود.

در جریان مذاکرات برجامی، عربستان از مخالفان جدی مذاکرات و توافق هسته‌ای ایران و آمریکا به‌شمار می‌رفت اما در نتیجه تحولات رخ داده در منطقه به‌ویژه پس از ۲۷کتبر ۲۰۲۳ و تلاش این کشور در راستای پیشبرد دیپلماسی و گفت‌وگوهای گفت‌وگو برای امنیت منطقه، وزارت امور خارجه عربستان با استقبال از میزبانی عمان در جریان مذاکرات ایران و آمریکا، بر حمایت عربستان از این تلاش‌ها و اتخاذ رویکرد گفت‌وگو به‌عنوان راهی برای پایان دادن به همه مناقشات منطقه‌ای و بین‌المللی تأکید و اعلام کرد که این کشور امیدوار است نتایج مذاکرات ایران و آمریکا به حمایت از اقدامات مشترک برای تقویت امنیت، ثبات و صلح در منطقه و جهان منجر شود.

همچنین سفر خالد بن سلمان، وزیر دفاع عربستان به ایران و دیدار با مقامات عالی‌رتبه این کشور پیش از آغاز دور جدید مذاکرات تهران-واشنگتن در رم، نشان‌دهنده تمایل این کشور در راستای هماهنگی‌های امنیتی و اعتمادسازی و مدیریت ریسک‌های منطقه‌ای از طریق گفت‌وگوست. در این میان، با توجه به فشارهای آمریکا علیه دولت شیاع السودانی برای قطع روابط تجاری و انرژی با ایران، عراق از جمله کشورهایی است

بررسی موضوع

کشورهای عربی منطقه، به‌ویژه کشورهای حاشیه خلیج‌فارس در روزهای اخیر نشان از تغییر رویکرد و استراتژی این کشورها نسبت به ماهیت مذاکرات جاری ایران و آمریکا در مقایسه با مذاکرات برجامی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ دارد. در آن دوره، کشورهای عربی مخالفت صریح خود را با هرگونه توافق هسته‌ای با ایران اعلام کردند، بر تداوم تحریم‌ها و فشار علیه ایران تأکید داشتند و با اتخاذ مواضع تند درصدد تحریک افکار عمومی منطقه علیه هرگونه مذاکره و توافقی بین دو کشور شدند اما با شروع مذاکره غیرمستقیم بین ایران و آمریکا در ۱۲آوریل ۲۰۲۵، نگاهی به مواضع این کشورها نشان از حمایت محتاطانه و بعضاً صریح آنها از جریان مذاکرات دارد و از تداوم مذاکرات برای دستیابی به توافقی که منجر به کاهش تنش‌ها شود حمایت کرده‌اند. در این خصوص، نقشش رویکرد هر یک از این کشورها، به درک اهداف آنها از این تحولات کمک خواهد کرد.

از مخالفت تا حمایت

با پرنرت‌تر شدن احتمال گفت‌وگو بین ایران و آمریکا، امارات متحده عربی از جمله کشورهای عربی بود که با انتقال پیام ایالات متحده به ایران در مارس ۲۰۲۵، درصدد ایفای نقش میانجیگری برآمد و انور قرقاش، دیپلمات برجسته اماراتی با حضور در تهران، نامه ترامپ را به مقام معظم رهبری تحویل داد. اقدام امارات در انتقال پیام آمریکا به ایران از یک سو نشان‌دهنده روابط نزدیک این کشور با آمریکا به‌عنوان یکی از شرکای کلیدی امنیتی آمریکا در منطقه بود و از سوی دیگر نشان‌دهنده حفظ روابط دیپلماتیک این کشور با ایران علی‌رغم برخی تنش‌ها طی سال‌های اخیر بود. همچنین این موضوع نشان از تمایل امارات به حفظ

متن کامل